

כ אשר חשבתי לראשונה על פתיחת מדור למיכתביאסירים. החלטתי לשמוע את דעתו של אחד האסירים האינטליגנטיים ביותר, עורך הדין שימרון חרמון. כתבתי לו מיכתב לכולא. והוא ענה כך:

„שלום אילנה, אין ספק כי הרבה אמת יש ברברייך. כי האסירים הם המיעוט המדוכא וחסרי האונים ביותר במדינה. מקובל עלי כי השבועון העולם הזה ביסודו רגיש לעוולות הנעשות לאנשים חסרי־אונים, הנשחקים תחת מכבש העוולה. יש בפתיחת מדור חדש, כאמור במיכתבך, משום ררך שתבטא אלנכון רגישות זו.

„לעניות דעתי, מדור כזה יתחלק מן הסתם לשתי קטגוריות עיקריות: אסירים הוועקים חסם על עוול מישפטי שנעשה להם. אסירים הוועקים על היחס והתנאים שהם זוכים להם בכלא. מהר מאוד יתברר לך כי אסירים הוועקים את חפותם אינם מתלוננים על תנאי־המאסר, משום שעניין המאסר מתגמד והופך חסרי־משמעות מול הבטיה העיקרית של ריצוי מאסר על־ידי אדם חף־משפט.

„נראה לי כי פתיחת מדור מעין זה יעניק לך FULL-TIME JOB.

שימרון חרמון.

אני חף מפשע.

מכתבים מהכלא

יש המתלוננים על התנאים בבתי־הכלא, יש המתלוננים על כך שבכלל הגיעו לשם

כתבו כמה אסירים, במיכתב שהוברח מהכלא, על רצח אסיר בבית־הכלא. העולם הזה חקר בפרשה וגילה כי אסיר בשם יוסף פרץ, אדם ללא עבר פלילי, שנכלא לראשונה בגלל כיוון בית־הדישפט, מכיוון שהופיע למישׁ פט של בנו כשהוא שיכור, הוכה כנראה למוות בבית־הסוהר.

כשתי כתבות־שער (העולם הזה 26.12.84 ו־2.1.85) סופרה כל הפרשה, ואשתו של האסיר, אנט פרץ, התלוננה „עד היום אף אחד מה־

בלתי־תקין (או — כמו שנהגים האי־סירים לומר — „אני חף מפשע“) ולתי לונות על תנאי־המאסר ועל התעללות מצד סוהרים או אסירים.

כפי שלמדתי במשך השנים, כתיבת מיכתב אינה דבר קל לאסיר הסגור בתא בכלא. אפילו השגת נייר ועיפרון כרוכה לעיתים בקשיים שאדם חופשי אינו יכול לתארם. דווע לי כי התפתח כללא מיסחר בכתיבת מיכתבים, אסירים משכילים, בעלי כושר־הבעה, כותבים מיכתבים עבור אסירים אחרים, פחות משכילים, ומקבלים בתמורה סיגריות, שוקולד ואפילו כסף מזומן. אך למרות הקשיים הללו מגיעים למערכת מיכתבים רבים מכל כתי הסוהר במדינה. לעיתים משתמשים האסירים בדואר הרגיל, העובר צנזורה נדרכו מבית־הכלא, ולעתים הם שולחים את המיכתבים בניגונה, דרך אסירים היוצאים לחופש או לבית־המישפט.

כזה נשמעת לעיתים כנה ואמיתית עוד יותר, בגלל התנאים הקשים שנדרשו לכתיבתה.

תמיד חשבתי כי האסירים במדינת־ישראל הם המיעוט האומלל והמקופח ביותר במדינה, אין להם כל דרך להשמיע את דברם כציבור, ואפילו זכות־הבחירה לכנסת, המוקנית להם על פי החוק, נשללה מהם בשרירות, כטיכול בגלל בעיות אדמיניסטרטיביות.

תנאי־המאסר בארץ אינם תואמים

מיכתב תמורת סיגריה

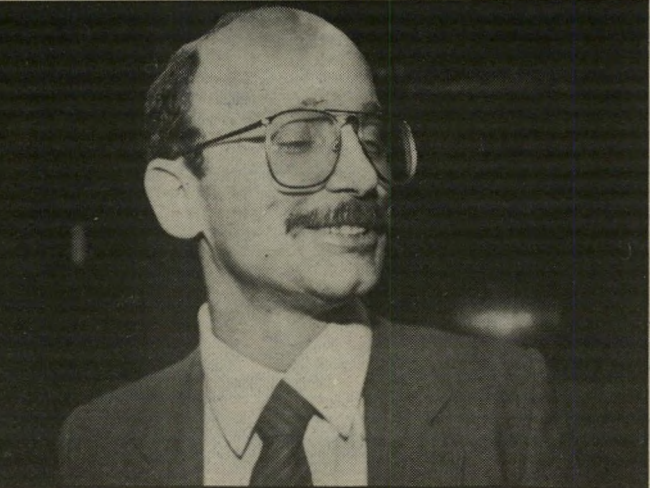
מיכתבו של חרמון, שהורשע ברצח האחות כרמלה כאלס ושי

עצמו, שלא השלים אף לרגע עם פסק הדין המרשיע. הוא מחכה כעת לעירעור בבית־המישפט העליון.

רפי פרי, אסיר אחר ששלח לה־עולם הזה חוברת מצויירת, שכתב ואייר בעצמו בכלא, הורשע ברצח אפרת גינגולד, שהיתה אהובתו, באקרה־מסמרים. במשך השנים שבהן הוא יושב בכלא חיבר שירים לאפרת, צייר ציורים ולבסוף גם כתב את החוברת העבה, שהיא בעצם עירעור נוסף על הרשתות, ונסיון להוכיח לרשימת־מיכתבים ארוכה את צדיקתו. נראה כי פרי לא הצליח לשכנע איש גם בחוברת זו, מכיוון שכמה מיכתבי קוראים, שהגיעו למערכת אחרי פיר־סוס סיפור השער (העולם הזה 1.5.85), הביעו שאט־נפש מפרי ומ־נסיונו להצדיק את עצמו.

לחזור לחברה

אחד הכותבים הקבועים לה־עולם־הזה הוא מי שנודע בזמנו כ„המדויע המישטרתי מישׁ“, סלומון משהראווי. הוא הורשע בעבירות חמורות ונשלח לכלא. והרי חלק ממיכתבו: „פנייתי זו היא בגדר תיקווה שאני תולה במיסר ובחברה ובציבור, אשר מכיר אותי ויכול להזין דבר, בכך שיקבלני לחיקוי ויחזירני לחיק מישׁ פחתי וחחברתי. אני היום איש הסובל מאוד מהמשבר העובר עליי. זה תקופה של כמעט שלוש שנים שאני מורחק מהחברה, ויושב מאחורי חומות בית־הסוהר אשקלו, במרחק מאה מטר

אסיר־פרנקלית חרמון „אני חף מפשע“

בלבד מאשתי, ילדיי והוריי. אין אני בא לטעון נגד מערכת־המישפט שעשתה את המוטל עליה, הראיות שהובאו לפני הערכאות הם שגזרו את דיני. „היום אני פונה לחברה שאיכפת לה ולכל המימסר, לחבריה־הכנסת מכל הסיעות, ולשר־המישטרה. במשך תרי־סר שנים נלחמתי בפשיעה והבאתי לחיסול מקורי־פשע באיזור מגורי ובמחוז תל־אביב. עשיתי זאת בגלל אהבתי למערכת־החוק, על כל מיג־

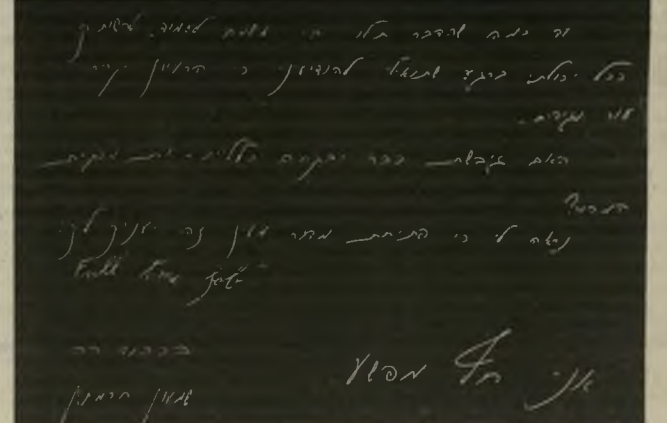
מישטרה ומשרות בתי־הסוהר לא פנה אלינו. בעלי, יוסף, נחשב אצלם ככלב שלא מתעניינים בו.“ עד היום לא נענה העולם הזה מה היו תוצאות חקירתי המוות של האסיר פרץ.

במיכתב אחר, שהוברח גם הוא מהכלא, התלונן אסיר על מנות־הרעב הניתנות לאסירים. הוא סיפר כי לולא הסנדוויצים שמגניבה לו אשתו בכל ביקור, בכיס הרחב של שימלתה, לא היה אוכל כלל כשר במשך מאסרו,

כמו כלב

במשך השנים פירסמתי מיכתבים רבים מבתי־סוהר, שהתקבלו במערכת. היתה לי התכתבות ארוכה ומעניינת עם יורם לנדסברגר, כאשר ריצה את תקופת־מאסרו בהולנד. הוא הירבה להשוות את תנאי המאסר והמעצר המשופרים בהולנד לתנאים הנהוגים בישראל. גם אסירים אחרים, הכלואים בגרמניה, בדנמרק ובהולנד, פנו להעולם הזה במשך השנים בבקשות לעזור להם, או לפעול להעברתם לכלא ישראלי.

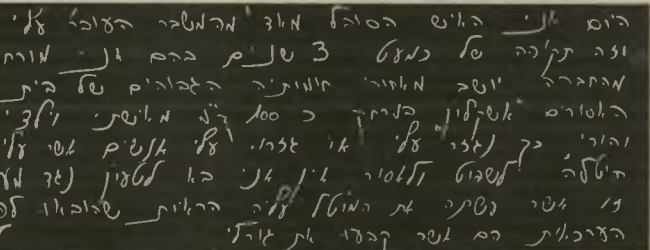
מאסירים, הכלואים בישראל, קיבלנו כמה מיכתבים מוצענים שפורסמו אף בשער בהעולם הזה. באחד מהם

קטע ממיכתבו של חרמון FULL-TIME JOB

מדינה תרבותית, ולעיתים סובלים אסירים ממצוקה קשה, ואין להם כל ררך לבטאה ברבים. ואומנם, כפי שכתב האסיר חרמון ככושר־הניתוח המעולה שלו, תלונות האסירים מתחלקות בעיקר לשני סוגים: לתלונות על הליך מישפטי

נידון למאסר־עולם, היה כתוב בכתבי יד נאה ומסודר, על נייר משובח. אבל זה דבר נדיר בין המיכתבים המתקבלים מבתי־הסוהר. בררך כלל נכתב המיכתב על פיסות נייר מקומטות, בכתבי־יד בלתי־מלומד ובשגיאות־כתיב נוראות. אבל דווקא הזעקה הנוקעת ממיכתב

קטע ממיכתבו של משהראווי מעידה חד־פעמית

רעותיה. למרות כל האסונות שפקרו אותי ואת בני־מישפחתי ואחיי, המי שחתי לעזור למישטרה בגלל אהבתי, ואפשר לומר — מחלתי. „כיום, כאשר אני שומע מאמצעי־התיקשורת על פושעים ועבריינים, אני שואל את עצמי: מה לי ולהם? איך הגעתי למצב שבו אני נמצא היום, ולמה? מעידה זו שמעדתי היא חד־

והיה סובל מחפרת־רעב. הוא גילה כי חלק ממיצרכי־הזמון נגנב עוד בררכו למיטבתו, וחלק אחר נעלם אחרי הבישול (העולם הזה 2.1.83). אולם, כפי שכתב חרמון במיכתבו, חלק גדול מהמיכתבים מתייחסים באמת לרגש התיסכול והמצוקה של אסירים, הטוענים כי הם חפים־משפט ושנשפטו על לא עוול בכפם. אחד האסירים האלה הוא, כמובן, חרמון

APRIL 1985

הלק לי צדק!!!

כא נאכר ופס נעשה אכזר מילרד מוסר ועל אקרה נכסחת האש שחושע בעצת אפנת ופי פי חיבר בכלא תכנית מארדה כדי לרכוז את ציטוטו

סדה בצדק

פרשת פרי ב.העולם הזה (1.5.85) שירים מהכלא

כאעד נוסט ממו כעיר העמיר בסכנת מחוז — רעשה הארץ — כאשר גילה. העולם הזה כי אסיר הוכה לאוות בחוך הארץ — לא הזר גש איש. בעמודים אלה מסוכב הסיכור המחריד לכל פרמי

הסוהרים הרדגו את בעלי!

פרשת פרי ב.העולם הזה (2.1.85) רצח בכלא